

*І.С. Хоронжевська-Муляр, Г.А. Мартинюк, Г.М. Шевченко,
А.П. Резніков*

ЧАСТОТА ВИЯВЛЕННЯ МАРКЕРІВ ГЕПАТИТІВ В, С, D ОДНОЧАСНО СЕРЕД ЖИТЕЛІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ДЗ “Обласна санітарно-епідеміологічна станція”, м. Рівне

Вірусні гепатити з парентеральним механізмом передачі є серйозною медичною і соціальною проблемою, тому що здебільшого реєструються серед осіб молодого працездатного віку і нерідко призводять до формування хронічних захворювань печінки з подальшим розвитком цирозу і первинного раку печінки.

Хронічний гепатит В (ХГВ) формується у 5-10 % хворих на гострий ГВ, часто при поєднанні ГВ з дельта-інфекцією, а розвиток хронічного гепатиту С (ХГС) відзначено у 50-80 % пацієнтів з гострим ГС (Й.В. Шахгільдян і співавт., 2009). Однак офіційна реєстрація хронічних вірусних гепатитів (ХВГ) в Україні не проводиться. Проте хворі на ці форми гепатитів є головними джерелами НВ- і НС-вірусної інфекції. Сьогодні все більшу увагу вчених і практичних лікарів привертають до себе ХВГ змішаної етіології (ХВГ-мікст).

Метою роботи було вивчити частоту виявлення маркерів декількох гепатитів – В, С, D у населення Рівненської області.

Дослідження проводили у вірусологічній лабораторії Рівненської обласної СЕС. За період з жовтня 2008 р. по червень 2009 р. методом ІФА на антитіла до вірусу гепатиту С (анти-ВГС) був обстежений 1501 житель Рівненської області. Проби плазми

крові 162 осіб, позитивні щодо анти-ВГС, були обстежені на РНК вірусу гепатиту С (ВГС) методом ПЛР.

На наявність ДНК ВГВ було обстежено 92 пацієнти з HBsAg у крові, ще 22 особи, позитивні щодо ДНК ВГВ, було протестовано для виявлення РНК ВГD. Сироватки 48 осіб пацієнтів з анти-ВГС і 22 осіб з РНК ВГС були досліджені на маркери ГВ (HBsAg, анти-HBs, анти-HBcог сумарні, анти-HBcог IgM) методом хемілюмінесценції в НДІ вірусології ім. Д.Й. Івановського (РФ).

За останні роки показники захворюваності на гострі вірусні гепатити з парентеральним механізмом передачі в області були низькі: у 2007 р. захворюваність на ГВ становила 4,2 на 100 тис. населення, ГГС – 1,0, а у 2008 р. – 2,1 і 0,95 відповідно. Проте, за даними офіційних звітів, у 2008 р. в області було виявлено 900 “носіїв” HBsAg і 1088 осіб з анти-ВГС.

При скринінговому обстеженні 1591 жителя Рівненської області у 66 (4,1 %) із них було виявлено анти-ВГС у сироватці крові, у тому числі серед 871 медичних працівників різних ЛПЗ цей показник склав 3,9 % (34 особи).

При дослідженні методом ПЛР плазми крові 161 особи, позитивних щодо анти-ВГС, у 107 (66,5 %) – було виявлено РНК ВГС.

З 92 “носіїв” HBsAg ДНК ВГВ було виявлено у 33 (35,9 %) осіб, а у 22 пацієнтів з ДНК ВГВ РНК ВГD не було.

При обстеженні 70 осіб (48 пацієнтів, позитивних щодо анти-ВГС, і 22 – з РНК ВГС) маркери ГВ було виявлено у 34 (48,6 %) із них, у тому числі у 2 (2,9 %) у крові був присутній HBsAg, у 24 (34,3 %) – анти-HBcог сумарні, у 8 (11,4 %) – анти-HBs у концентрації вище 10 МО/мл, анти-HBcог IgM не було.

Таким чином, при низьких показниках захворюваності на ГВ і ГГС в області виявлено значну кількість “носіїв” HBsAg та осіб з анти-ВГС, в яких визначаються маркери активної реплікації вірусів (ДНК ВГВ і РНК ВГС), що свідчить про те, що ці особи є активними джерелами НВ- і НС-вірусної інфекції.

Наведені дані вказують на необхідність проведення вакцинації проти ГВ хворим на ХГС за відсутності у них маркерів НВ-вірусної інфекції.